

6

**L'EFICIÈNCIA DE LES
ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES
I/O PARAPÚBLIQUES**

Ponent: **Meritxell Mateu Pi**

**1^r CONGRÉS
ORDINARI**

**DEMÒCRATES
PER ANDORRA**

Dissabte 10 de març a les 09.00h
Sala d'actes de l'Ordino Studios

Fa uns 8 mesos, quasi recent estrenats de les eleccions generals i de la victòria de DA i amb un Govern al país nou de trinca, llegia amb interès la notícia de l'aprovació per part del Govern català de les Lleis òmnibus que han estat recentment aprovades a finals de desembre del 2011 pel parlament català.

Aquestes Lleis em van interessar i sobretot van despertar la meva curiositat ja que la seva fita era una regulació més àgil i una administració més eficient per ajudar a impulsar la economia i per a concentrar els esforços financers i econòmics de l'Estat, en temps de penúria, a llocs i/o organismes estrictament necessaris.

Les Lleis òmnibus es van dividir en tres grans àmbits:

- Llei de simplificació i millora de regulació
- Llei d'agilitat i reestructuració administrativa
- Llei de promoció de l'activitat econòmica

I entre les tres van modificar 74 Lleis vigents i 8 decrets i van suprimir organismes que eren o poc operatius o que es superposaven a altres, alhora que van agilitar tràmits administratius. Tot un atreviment!

Tenint en compte el context de crisi que vivim i del qual no podem defugir, tenim el deure de mostrar que som capaços de fer que les administracions públiques, parapúbliques i altres organismes dependents tinguin una gestió la més acurada possible, fent, si escau, un control d'eficiència. Però, per això, cal flexibilitat i, malauradament a l'Administració andorrana regna la rigidesa i l'immobilisme. Qui no ha sentit la màxima que diu: *"però sempre s'ha fet així!"*.

En 9 mesos hem votat, entre altres, unes quantes Lleis importants, la modificació dels horaris comercials, les modificacions de les Lleis fiscals o el pressupost i des de fa una setmana tenim a tràmit parlamentari el projecte de Llei de modificació de les inversions estrangeres. Es a dir, que ja s'està treballant i molt per a reformar el país, però no és suficient. El text de modificació de les inversions estrangeres revesteix una importància particular, ve a ser una mica la nostra Llei de "promoció de l'activitat econòmica", però a diferència dels catalans, nosaltres de moment, no l'hem acompanyada de cap Llei que faciliti, agiliti o reestructuri l'Administració i els òrgans annexes que depenen d'ella....i això, és una llacuna.

Val a dir que aquest tipus d'exercici es va iniciar fa 20 anys als Estats Units, a estats com Califòrnia, Texas o Nevada o fa 17 anys al Canadà. La fita era de fer un anàlisi objectiu i sistèmic de tots els organismes públics i/o parapúblics i de determinar llur utilitat real, afí i efecte d'estalviar costos i d'augmentar l'eficiència. Els resultats van ser sorprenents. Al Canadà, per exemple, el 1995 es van eliminar 88 organismes, se'n van reestructurar 55, es van suprimir 868 nominacions discrecionals i es van estalviar uns 10 milions de dòlars de l'època. Però avui no estem aquí per parlar del que es va fer a l'altre costat de l'atlàntic fa uns 20 anys, sinó el que hauria de fer un país com el nostre el 2012.

Quan hom parla d'estalvi i d'eficiència no pot obviar alguns interrogants, com per exemple:

- Si s'elimina un organisme a qui s'han de transferir les competències o l'objecte i les tasques fins ara desenvolupades?
- A un altre òrgan del sector públic o al sector privat, o fer una concessió administrativa?
- Quina és la percepció real que els ciutadans tenen d'aquests organismes? Donen servei a tothom, estan realment al servei de l'administrat? Els hi solucionen les inquietuds o els interrogants?

No podem oblidar tot i amb això que sovint, el fet d'eliminar, reestructurar i reordenar els òrgans públics i parapúblics, respon a criteris extensos i variables, com els components ideològic, polític, econòmic, cultural o social. Fet que complica més les coses. I més en un país de dimensió reduïda com el nostre. Aquí, tot se sap, es coneix tothom i una majoria dels preocupats entenen de tot.

Casuar aquestes dades i aquesta realitat amb la imperiosa necessitat de fer més amb menys demana uns equilibris que a hores d'ara no s'han pogut encarar seriosament.

A Andorra que és un país de 70 000 habitants, tenim un Govern amb diversos ministeris amb més de 25 departaments, mitja dotzena de parapúbliques, consells assessors o consultius, observatoris, òrgans adscrits a les administracions, 7 administracions locals, a més, com no pot ser d'una altra manera, d'un parlament. I tots són ens públics. A aquest dibuix s'hi ha d'afegir per a completar el dinamisme de la societat andorrana tots els moviments associatius o altres organitzacions en el marc del dret privat.

Davant d'aquesta situació, se'm fa difícil pensar que no hi hagin organismes que a casa nostra es superposin o que facin funcions iguals. Durant anys l'Administració ha anat creixent i s'ha anat ampliant i multiplicant amb diversos òrgans creats o per llei, o per reglament o per decret. Això és un fet ben palpable. Però a més, hem de reconèixer que diversos estudis internacionals sobre l'eficiència de les administracions mostren que malauradament, sovint, una multiplicació d'organismes petits és una font d'ineficiència. És a dir que tenir-ne tants els fa poc operatius. Ja sigui per l'estructura mateixa, per la formació dels integrants, per a les tasques que s'hi duen a terme, pel pressupost que gestionen, etc. I sempre es recomana o bé suprimir-los, o bé integrar-los en altres ens públics o parapúblics o en departaments ministerials. És a dir que hi ha molt per fer!

A banda d'això i com deïa a l'inici i per donar exemples autòctons, l'obertura econòmica o la reactivació del comerç, no seran operatives i atractives si no s'introdueixen mesures per unificar criteris, reestructurar organismes o agilitar tràmits. Un possible inversor o empresari tant del país com de forà que es vulgui establir necessitarà que se li facilitin els tràmits, amb transparència i eficàcia. Haurà de saber que fer i on anar de seguit, i se li hauran de donar respostes als seus dubtes o neguits amb celeritat. En una paraula, se l'haurà d'acaronar.

També, s'haurà de mimar al turista que ve a fer compres. A tall d'exemple, seria bó evitar que faci dues hores de cua entre Anserall i la frontera del riu Runer un dissabte el matí, com va passar la setmana passada, per entrar a Andorra. Podem entendre les cues de sortida ja que no depenen ni de la policia ni de la duana andorrana però costa entendre que es faci zel a la nostra frontera per entrar quan Andorra viu essencialment del turisme. Alhora, un cop al país se l'haurà d'atendre bé i fer que s'hi senti en seguretat. I per assolir tot això i més, cal treballar de valent.

És a dir que a aquí, a casa nostra per reduir la talla del sector públic i parapúblic i fer-lo més eficient s'ha de fer una reforma en profunditat de l'Administració pública en totes les seves vessants. I tenint en compte el tarannà andorrà, el nostre llegat i el que hem estat fent fins ara, per fer més amb menys caldrà fer sacrificis. I aquí tots i en primer lloc els militants de DA tant del Govern, com dels comuns, d'altres ens parapúblics, i fins i tot des del Consell General hi hem de posar voluntat, colzes i empeny.

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Fomentar les accions necessàries per a reestructurar les administracions públiques i parapúbliques, reduint-ne el nombre i adaptar-les a la realitat d'un país com el nostre de petita dimensió. És a dir racionalitzar i simplificar per assolir un servei públic en totes les seves vessants eficient, eficaç, transparent i àgil al servei de tots els administrats.